

BİÇER GÜNER

Attorneys-at-Law

2024 YILI KASIM AYI İÇTİHAT RAPORLAMASI

KARAR ÖZETLERİ

- **Kamu Yararı Taşıyan Tartışmalarda İfade Özgürlüğünün Üstünlüğü**
 - İfade özgürlüğü ile bireyin manevi hakkı arasındaki çatışmanın dengelenmesi için kullanılan ifadelerin türünün, kim tarafından kullanıldığının ve ünlülük düzeyinin, hedef alınan kişinin kim olduğunun, konusunun ve yayımlanma şartlarının kamu yararına olup olmadığının, genel yarara ilişkin bir tartışmaya katkı sağlayıp sağlamadığının, toplumsal ilginin varlığının, ifade edilen düşüncelere cevap verme olanağının bulunmasının ve ifadelerin hedef aldığı kişilerin hayatı üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi gerekir. Örneğin, bir belediye başkanının bir bilim insanına yönelik kullandığı şarlatan gibi alaycı, sert, abartılı hatta rahatsız edici ifadeler, çevre ve halk sağlığı bağlamında kamu menfaatine yönelik bir tartışmaya ilişkin ise, ifade özgürlüğü üstün tutulmaktadır. Nitekim seçmenlerini temsil eden, onların taleplerini, endişelerini ve düşüncelerini politik alana aktaran ve çıkarlarını savunan, seçilmiş kimseler için ifade özgürlüğü özellikle değerlidir (12.11.2024 tarihli ve 32720 sayılı Resmî Gazete - AYM, Başvuru No. 2020/20078 T. 04.07.2024).

- **Makul Sürenin Belirlenmesinde Başlangıç ve Bitiş Tarihleri**

- Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin makul süre değerlendirmesinde, sürenin başlangıcı kural olarak uyuşmazlığı karara bağlayacak yargılama sürecinin işletilmeye başlandığı tarihtir. Diğer bir deyişle, makul sürenin başlangıcı davanın ikame edildiği tarih olup sürenin bitiş tarihi ise çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde yargılamanın sona erme tarihidir (07.11.2024 tarihli ve 32715 sayılı Resmî Gazete - AYM, Başvuru No. 2020/36152 T. 05.06.2024).

- **Muhatabın Adres Kayıt Sisteminde Kayıtlı Olmayan Adresine Tebligatta Tutanak Zorunluluğu**

- Adres kayıt sisteminde kayıtlı olan adres hariç, muhatabın, tebliğ yapılacak adreste bulunmaması halinde, bulunmama sebebinin araştırılması ve sebebin tebligat tutanağına yazılması gerekir. Bunun nedeni, tebliğ adresinin geçici olarak mı yoksa sürekli mi değiştiğinin tespiti ve tebliğ süresinin başlangıcının belirlenmesidir (Gaziantep BAM, 11. HD., E. 2023/563 K. 2024/1327 T. 04.11.2024).

- **Çekin İptali Davasını Açma Hakkı Hamile Aittir**

- Çekin iptaline ilişkin dava açma hakkı çeki kaybeden hamile aittir, çekin keşidecisi, çekin iptalini isteyemez (Sakarya Asliye Ticaret Mahkemesi, E. 2024/740 K. 2024/650, T. 13.11.2024).

- **Arabulucunun Usul Eksiklikleri Dava Şartını Etkilemez**

- Zorunlu arabuluculuk sürecinde, arabulucunun taraflara ulaşma ve toplantıya davet etme sorumluluğunu usulünce yerine getirmeden arabuluculuk faaliyetini sonlandırması halinde dahi öngörülen arabuluculuk dava şartının gerçekleşmiş sayılacağı kabul edilmelidir. Zira taraflara ulaşmak ve tarafları toplantıya davet etmek arabulucunun sorumluluğunda olduğundan, arabulucu tarafından diğer tarafın usulünce toplantıya davet edilmediği uyuşmazlıklarda başvuran tarafa yükletilebilecek bir kusurun varlığından söz edilemeyecektir (*Gaziantep BAM, 11. HD., E. 2023/560 K. 2024/1329 T. 04.11.2024*).

- **Kur Farkı Alacağı İçin Yabancı Para İle Takip Yapılamaz**

- Kur farkı alacağı, yabancı para alacağı (döviz) üzerinden düzenlenen faturanın düzenlediği tarihin kuru ile faturanın tahsil edildiği tarihin kuru arasındaki farktan kaynaklanan ve yalnızca Türk Lirası olarak talep edilebilecek bir alacaktır. Kur farkı alacağının istenebilmesi için, taraflar arasında kur farkının ödeneceğine ilişkin bir sözleşmenin veya dövizde endeksli bir ticari ilişkinin bulunması gerekir. Bu bağlamda, örneğin, alacaklı davacının kur farkı için yabancı para olan "USD" üzerinden icra takibi başlatıp alacak talebinde bulunması mümkün olmadığından, takibe sıkı sıkıya bağlı itirazın iptaline ilişkin davada usulüne uygun yapılmış bir icra takibi bulunmadığının kabulü gerekecektir (*Ankara BAM, 22. HD., E. 2022/1375 K. 2024/1375 T. 07.11.2024*).

- **Fatura İçeriğine Süresinde İtirazın Hukuki Sonuçları**

- Bir fatura alan kişi aldığı tarihten itibaren sekiz (8) gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılır. Süresi içinde itiraz edilmeyerek kesinleşen ve ticari defterlere de işlenen faturadaki alacakla ilgili olarak sonradan iade faturası düzenlenmesi, borçtan kurtulmayı sağlayan ve alacağı tartışmalı hale getiren geçerli bir yöntem değildir. İtiraz süresi geçtikten sonra, iade faturası kesilmesi alacağın varlığını ortadan kaldıran bir sonuç doğurmayacaktır (*Sakarya Asliye Ticaret Mahkemesi, E. 2023/684 K. 2024/635, T. 07.11.2024*). Ancak itiraz süresi geçtikten sonra faturanın içeriğine yönelik iddia ve ispat hakkı saklıdır.

- **İcra İnkâr Tazminatına Hükmedilebilmesi İçin Borçlunun Kötü Niyeti Aranmaz**

- İcra inkar tazminatının düzenlenmesinin amacı, borçlunun ödeme emri üzerine icrada borcunu inkar etmesini önlemektir. Yüzde yirmilik oran en az tazminat miktarını ifade etmektedir. Mahkeme tarafından daha fazla tazminata da hükmedilebilir. İcra inkar tazminatı asıl alacak üzerinden hesaplanır ve icra inkar tazminatına hükmedilmesi de şartlara bağlanmıştır. Ancak icra inkar tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun kötü niyeti aranmaz, alacağa itiraz etmiş olması yeterlidir (*İstanbul 6. Asliye Ticaret Mahkemesi, E. 2023/212 K. 2024/697, T. 07.11.2024*).

• **Faturanın Borçlunun Defterlerinde Kayıtlı Olmasının Karine Etkisi**

- Faturaya dayalı alacağın tahsili için başlatılan ilamsız icra takibinde, takibe konu faturaların borçlunun defterlerinde de kayıtlı olması, artık takibe konu fatura içeriklerinin kesinleştiğine ve mal veya hizmetin verildiğine ilişkin karine oluşturur (*Antalya 1. Asliye Ticaret Mahkemesi, E. 2024/177 K. 2024/685, T. 11.11.2024*).

• **Ticari Dava Niteliğinin Tespitinde Ticari İş ve Ticari İşletme Ayrımı**

- Taraflardan biri tacir değilse veya tacir olmasına rağmen uyuşmazlığın ticari işletmeyle ilgisi yoksa ticari davanın varlığından söz edilemez. Ticari iş karinesi uyarınca, taraflardan biri için ticari iş sayılan bir işin diğeri için de ticari iş sayılması, davanın niteliğini ticari hale getirmez. Türk Ticaret Kanunu, kanun gereği ticari dava sayılan davalar haricinde, ticari davayı ticari iş esasına göre değil, ticari işletme esasına göre belirlemiştir. Hal böyle olunca, işin ticari nitelikte olması davayı ticari dava haline getirmez (*İstanbul 19. Asliye Ticaret Mahkemesi, E. 2024/593 K. 2024/677, T. 12.11.2024*).

- **Tacirler Arasında Öngörülen Bildirim Yöntemleri İspat Şartıdır**

- Tacirler arasında diğer tarafı temerrüte düşürme, sözleşmeden dönme veya fesih için gönderilecek ihtarnamelerin noter, taahhütlü mektup, telgraf veyahut güvenli elektronik imza kullanarak elektronik posta sistemiyle yapılacağı düzenlenmiş olup bu düzenleme geçerlilik şartı değil ispat şartına ilişkindir (*Gaziantep BAM, 11. HD., E. 2023/564 K. 2024/1463 T. 18.11.2024*).

- **Haksız Rekabette Şirketin Kusurluluğu**

- Rakipler veya tedarikçilerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı ve dürüstlük kuralına aykırı davranış ve ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır. Bir işletmenin müşteri kaybına uğratılması haksız rekabet olarak kabul edilir. Nitekim eski çalıştıkları şirketten ayrılarak yeni bir şirket kuran ve eski şirketin müşterilerinde belirgin bir azalma meydana getiren gerçek kişilerin yeni kurduğu şirket nezdinde, tüzel kişi tacir olarak basiretli tacir olma yükümlülüğü nedeniyle, kusur şartının gerçekleşmiş olduğu kabul edilir (*Gaziantep BAM, 11. HD., E. 2023/566 K. 2024/1497 T. 20.11.2024*).

İletişim

Can Güner
Kurucu Ortak
can.guner@bicerguner.com

Elif Şatır
Kıdemli Avukat
elif.satir@bicerguner.com

İrem Efe
Avukat
irem.efebicerguner.com

Buse Sığın
Öğrenci Stajyer
buse.sigin@bicerguner.com

BİÇER GÜNER

Attorneys-at-Law